

8. Vývoj v letech 1970 - 2011

Nejvyšší počet obcí v Plzeňském kraji je ve skupinách s nejnižším počtem obyvatel

Ze srovnání jednotlivých desetiletí sčítání je patrné, že nejvyšší počet obcí v Plzeňském kraji je ve skupinách s nejnižším počtem obyvatel, tj. do 199 obyvatel. Výjimkou je rok 1980, s projevem integračních vlivů. Podíl bydlících obyvatel byl v letech 1970 a 1980 nejvyšší v obcích od 1 000 do 4 999 obyvatel, ale v následujících desetiletí obsadila první místo Plzeň (50 000 a více obyvatel)

Tab. 8.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí (na území kraje platné k 26. 3. 2011)

	1970		1980		1991		2001		2011	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Kraj celkem	625	100,0	307	100,0	445	100,0	506	100,0	501	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	213	5,0	39	0,9	142	3,0	193	4,0	173	3,4
200 - 499	219	13,2	78	5,0	140	8,0	154	8,8	164	9,0
500 - 999	104	12,5	85	10,6	75	9,5	76	9,8	74	9,3
1 000 - 4 999	81	30,0	92	33,1	75	27,3	70	26,5	76	27,7
5 000 - 19 999	7	12,4	11	16,6	11	17,0	11	16,8	12	17,3
20 000 - 49 999	-	-	1	3,8	1	4,1	1	4,2	1	3,9
50 000 a více	1	26,9	1	30,1	1	31,0	1	30,0	1	29,3

Poznámka: obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání

Počet obyvatel od minulého sčítání v roce 2001 vzrostl, a to zejména vlivem mužské části populace

Počet obyvatel od minulého sčítání v roce 2001 vzrostl o 3,8 % a to zejména vlivem mužské části populace. Za posledních čtyřicet let docházelo ve věkovém složení obyvatelstva k významným změnám. Nejvýrazněji se měnil podíl dětí do 14 let, což bylo způsobeno nerovnoměrným vývojem porodnosti v důsledku různě silných ročníků žen v plodném věku. V roce 1980 vrostl podíl dětí do 14 let v důsledku vysoké porodnosti ze sedmdesátých let na 22,6 %, v roce 2001 poklesl na pouhých 15,7 % a podle výsledku SLDB 2011 dokonce na 13,9 %. Vývoj obyvatelstva v produktivním věku měl po všechna období rostoucí trend. Rostl také podíl obyvatelstva v poproduktivním věku. Z pohledu dvaceti let došlo k výrazné změně ve složení obyvatelstva ve věku 15 a více let podle rodinného stavu. Mezi léty 1991 až 2011 se snížil podíl osob žijících v manželství (o 13,8 procentních bodů) vlivem nárůstu svobodných (o 9,7 procentních bodů) a zvýšeného počtu rozvedených (o 5,8 procentních bodů). Z obyvatelstva ve věku 15 a více let za posledních 30 let výrazně klesl podíl obyvatel se základním vzděláním (vč. neukončeného), naopak vzrostl podíl v ostatních formách vzdělávání, a to i díky široké nabídce učebních programů nejenom ve státních školských zařízeních.

Tab. 8.2 Obyvatelstvo podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	550 514	567 930	558 307	550 688	571 357
muži	267 985	276 305	272 363	269 820	282 736
ženy	282 529	291 625	285 944	280 868	288 621
Obyvatelstvo podle věku					
muži:					
0 - 14 let	57 192	65 276	58 234	44 418	40 846
15 - 64 let	183 285	180 524	186 579	194 186	202 364
65 a více let včetně nezjištěného věku	27 508	30 505	27 550	31 216	39 526
ženy:					
0 - 14 let	55 249	63 243	55 831	42 049	38 857
15 - 64 let	184 024	179 306	185 329	191 355	195 028
65 a více let včetně nezjištěného věku	43 256	49 076	44 784	47 464	54 736
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	438 073	439 411	444 242	464 221	491 654
z toho podle rodinného stavu:					
muži:					
svobodní	.	.	52 996	67 146	83 639
ženatí	.	146 199	141 527	130 862	123 124
rozvedení	.	.	12 123	18 812	27 066
ovdovělí	.	.	7 325	7 077	7 478
ženy:					
svobodné	.	.	33 002	45 962	59 599
vdané	.	146 516	141 582	131 134	122 152
rozvedené	.	.	15 934	23 578	32 535
ovdovělé	.	.	39 491	36 575	35 159
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:					
základní (vč. neukončeného)	.	192 459	147 092	106 832	88 330
střední vč. vyučení (bez maturity)	.	148 904	160 263	183 071	169 438
úplné střední (s maturitou) a vyšší	.	75 620	103 309	130 246	151 052
vysokoškolské	.	18 281	27 770	36 089	51 355
nezjištěno	.	2 732	4 190	6 150	29 488

Za posledních dvacet let je znatelný klesající trend v podílu ekonomicky aktivních i neaktivních

Za posledních dvacet let je znatelný klesající trend v podílu ekonomicky aktivních a současně ekonomicky neaktivních. Srovnání však musíme provádět s určitou dávkou opatrnosti, neboť u 6 % obyvatelstva nebyla zjištěna aktivita. Výrazně vzrostl i počet nezaměstnaných (téměř čtyřnásobek). Zvyšuje se i podíl nepracujících důchodců a to zejména u mužů.

Tab. 8.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Ekonomicky aktivní	277 174	295 081	294 355	285 674	277 118
muži	.	158 146	155 910	157 290	150 634
ženy	.	136 935	138 445	128 384	126 484
v tom:					
zaměstnaní	.	.	288 295	265 555	253 870
muži	.	.	152 623	146 792	138 922
ženy	.	.	135 672	118 763	114 948
nezaměstnaní	.	.	6 060	20 119	23 248
muži	.	.	3 287	10 498	11 712
ženy	.	.	2 773	9 621	11 536
Ekonomicky neaktivní	273 340	272 849	263 952	260 775	259 360
muži	.	118 159	116 453	110 024	110 553
ženy	.	154 690	147 499	150 751	148 807
z toho nepracující důchodci	.	103 236	111 617	124 186	129 627
muži	.	36 559	40 842	46 744	50 881
ženy	.	66 677	70 775	77 442	78 746
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	-	4 239	34 879
muži	-	-	-	2 506	21 549
ženy	-	-	-	1 733	13 330

Hospodařících domácností bylo v roce 2011 o 27 % více než v roce 1970

Hospodařících domácností bylo v roce 2011 o 27 % více než v roce 1970. Přestože domácností tvořených jednou rodinou bylo celých třicet let relativně na stejné výši, u hospodařících domácností vzrostl podíl jednotlivců od roku 1980 o 1,5 násobek. Zatímco u rodinných domácností klesá podíl úplných rodin, podíl neúplných rodin stoupá především v rodinách se závislými dětmi.

Tab. 8.4 Domácnosti podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Hospodařící domácnosti celkem	190 263	212 978	216 760	229 807	242 397
z toho:					
jednotlivců	.	51 920	59 179	69 547	79 334
tvořené 1 rodinou	.	152 058	152 758	153 635	147 651
Rodinné domácnosti podle typu (%):					
úplné rodiny	.	90,2	86,7	81,6	80,0
bez závislých dětí	.	47,3	39,6	45,2	48,4
se závislými dětmi	.	42,9	47,0	36,4	31,5
neúplné rodiny	.	9,8	13,3	18,4	20,0
bez závislých dětí	.	5,5	5,8	7,4	9,5
se závislými dětmi	.	4,4	7,6	11,0	10,5

Poznámka: v roce 1980 namísto závislých dětí děti do 15 let

Domovní fond má ve svém vývoji rostoucí tendenci

Domovní fond měl ve svém vývoji rostoucí tendenci. Počet obydlených domů, který měl od roku 1970 klesající tendenci se v roce 2001 zvýšil proti roku 1991 o 10,8%. Přesto, že počet neobydlených domů v absolutní výši roste, podíl zaznamenal v posledním sčítání mírný pokles (o 1,4 procentního bodu proti roku 2001). Mírně klesl i počet neobydlených domů, určených k rekreaci. Z obydlených domů převažují domy rodinné. Při posuzování obydlených domů podle vlastníka je patrné, že klesá úloha obcí a státu, a také bytových družstev.

Tab. 8.5 Domovní fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Domy celkem	110 175	113 751	113 095	120 279	131 052
obydlené	100 387	99 223	94 992	95 538	105 835
neobydlené	9 788	14 528	18 103	24 741	25 217
z toho slouží k rekreaci	.	.	10 215	13 843	12 558
Podíl neobydlených domů (%)	8,9	12,8	16,0	20,6	19,2
Z obydlených domů:					
rodinné domy	88 568	84 120	78 726	82 423	90 894
bytové domy	8 921	13 176	15 018	11 430	12 607
Podíl rodinných domů (%)	88,2	84,8	82,9	86,3	85,9
Obydlené domy podle vlastníka (%):					
fyzická osoba	.	.	81,2	85,2	83,0
obec, stát	.	.	13,9	5,3	3,0
bytové družstvo	.	.	3,2	1,7	0,9
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8,2

Současně s domovním fondem roste ve všech sledovaných obdobích fond bytový

Současně s domovním fondem roste ve všech sledovaných obdobích i fond bytový. Rostl však také podíl neobydlených bytů. Podle právního užívání bytu je nejmarkantnější pokles bytů nájemních a bytů družstevních, ve prospěch bytů v osobním vlastnictví. Počet osob na 1 obydlený byt od sčítání v roce 1980 klesá.

Tab. 8.6 Bytový fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Byty celkem	.	220 224	227 384	244 476	268 963
obydlené	176 451	199 100	203 081	208 992	226 298
neobydlené	.	21 124	24 303	35 484	42 665
Podíl neobydlených bytů (%)	.	9,6	10,7	14,5	15,9
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	.	99 485	88 870	96 377	105 432
v bytových domech	.	97 177	112 557	110 666	117 423
Podíl bytů v rodinných domech (%)	.	50,0	43,8	46,1	46,6
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (%):					
ve vlastním domě	.	.	39,7	37,8	37,9
v osobním vlastnictví	.	.	1,1	16,5	25,7
nájemní	.	.	36,4	26,7	20,4
družstevní	.	.	18,2	10,7	3,7
Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění (%):					
ústřední	.	.	53,7	72,9	79,5
etážové	.	.	22,8	8,6	7,9
kamna	.	.	22,8	15,2	8,8
Počet osob na 1 obydlý byt	.	2,83	2,73	2,60	2,44